

Sayı :2014/30

19/09/2014

Konu : Kayıtlarda Yer aldığı Hâlde İşletmede Bulunmayan
Kasa Mevcudu ve Ortaklardan Alacakların Düzeltilmesi Hk.

SİRKÜLER

Kamuoyunda “Torba Yasa” veya “Af Yasası” olarak adlandırılan 6552 sayılı “İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun” 11/9/2014 tarihli ve Mükerrer 29116 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Kanunun; **kesinleşmiş** vergi, vergi cezaları, gecikme zam ve faizleri ile bazı idari para cezalarının yeniden yapılandırılmasını öngören 73 üncü maddesi ile kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan **kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar** hakkında hükümler içeren 74 üncü maddesi Kanunun yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların düzeltilmesine ilişkin açıklamalar bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

KAYITLARDAYER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE MEVCUT OLMAYAN KASA MEVCUDU VE ORTAKLARDAN ALACAKLARIN BEYANI

6552 sayılı Kanunun 11/9/2014 tarihinde yürürlüğe giren 74 üncü maddesi hükmü ile bilanço esasına göre defter tutan **kurumlar vergisi mükelleflerine, 31/12/2013 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında** görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ile işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (**ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan**) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen **üçüncü ayın sonuna kadar** (31/12/2014 tarihine kadar) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltmeleri ve böylece kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmeleri imkanı verilmiştir.

1. Kapsama giren mükellefler

Kayıtlarda görülmekle birlikte fiilen işletmede olmayan kasa mevcutları ile ortaklardan olan alacaklar hesabını düzeltme imkanı sadece bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerine tanınmış olup. gelir vergisi mükellefleri kapsam dışında tutulmuştur.

2. Kasa Mevcudu ve ortaklardan alacaklara ilişkin düzeltme

Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, **31/12/2013 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında** görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan

-Kasa mevcutlarını,

-İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki **net alacak tutarlarını,**

Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın son günü olan **31/12/2014** tarihine (bu tarih dahil) kadar bağlı oldukları vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebileceklerdir.

İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarının belirlenmesinde, tek düzen hesap planında yer alan "131. Ortaklardan Alacaklar" ve "231. Ortaklardan Alacaklar" toplamından "331. Ortaklara Borçlar" ve "431. Ortaklara Borçlar" toplamının çıkarılması sonucunda kalan net tutar dikkate alınacaktır.

3. Vergisel Yükümlülükler

Bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve ortaklardan alacaklar tutarlarını düzeltmek için beyanda bulunan mükelleflerin, beyan ettikleri tutarlar üzerinden **% 3 oranında vergi hesaplamaları** ve hesaplanan bu vergiyi beyanname verme süresi içinde ödemeleri gerekmektedir.

4. Muhasebe Kayıtlarının Düzeltilmesi

Madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin muhasebe kayıtlarını beyanlarına uygun şekilde düzeltmeleri gerekmektedir.

Örnek 1- (X) Anonim şirketinin, 31/12/2013 tarihli bilançosunda kasa mevcudu 250.000 TL görülmekle birlikte, **fili kasa mevcudu 50.000-TL**'dir. Şirketin dönem içindeki faaliyetleri sonucunda, beyan tarihi olan 25/12/2014 tarihi itibarıyla kasa hesabının mevcudu 300.000 TL olarak görülmektedir.

Mükellef kurumun beyan tarihi itibarıyla kasa mevcudu 300.000 TL olmakla birlikte, düzeltme işleminde 31/12/2013 tarihli bilançoda görülen tutarın esas alınması gerektiğinden ve bu tarih itibarıyla var olan kasa mevcudu **inde fiilen kasada bulunmayan tutar 200.000-TL olduğundan, bu tutarın** beyan edilmesi ve beyan edilen tutar üzerinden hesaplanan verginin de beyanname verme süresi sonuna (31/12/2014 tarihine) kadar ödenmesi gerekir.

Buna göre;

Beyan tutarı : 200.000 TL

Hesaplanan vergi : (200.000 x %3=) 6.000 TL olacaktır.

-Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudunun, kasa hesabından düşülmesi:

	25/12/2014	
689 Diğer Olağandışı Gider ve zararlar (Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	200.000 TL	
100 Kasa		200.000 TL
/		

-Verginin hesaplanması:

25/12/2014	
689 Diğer Olağandışı Gider ve zararlar (Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	6.000 TL
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar	6.000 TL
/	

-Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudundan kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

25/12/2014	
950 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	206.000 TL
951 Kanunen Kabul Edilmeyen Gid. Alacaklı H	206.000 TL
/	

(X) Anonim şirketinin beyan tarihi olan 25/12/2014 tarihi **itibarıyla kasa hesabı bakiyesinin 300.000 TL değil de 150.000-TL olması halinde, fiilen kasada bulunmayan** kısım esas alınmak suretiyle **en fazla** bu tutar (150.000 TL) kadar beyanda bulunabilecektir.

Örnek 2- (X) Anonim şirketinin, 31/12/2013 tarihli bilançosunda ortaklardan alacak ve ortaklara borç tutarları, bilanço hesapları itibarıyla aşağıdaki gibi olup, beyan tarihi olan 25/12/2014 tarihi itibarıyla bu tutarların değişmediği varsayılmıştır.

-131. Ortaklardan Alacaklar hesabı 800.000 TL
Toplam: 800.000-TL

-331. Ortaklara Borçlar hesabı (250.000) TL
Toplam: 250.000-TL

Buna göre;

Beyan tutarı(**net alacak tutarı**) : (800.000) -(250.000) = 550.000 TL

Hesaplanan vergi : (550.000 x %3) = 16.500 TL olacaktır.

Anılan mükellef, söz konusu tutarı beyan edecek ve beyan edilen tutar üzerinden hesaplanan vergiyi beyanname verme süresinde ödeyecektir.

Beyanla ilgili muhasebe kayıtları :

-Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan ortaklardan alacakların düşülmesi:

25/12/2014	
689 Diğer Olağandışı Gider ve zararlar (Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	550.000 TL
131 Ortaklardan Alacaklar	550.000 TL
/	

-Verginin hesaplanması:

25/12/2014	
689 Diğer Olağandışı Gider ve zararlar (Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	16.500 TL
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar	16.500 TL
/	

-Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan ortaklardan alacaklardan kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

25/12/2014	
950 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	566.500 TL
951 KKEG Alacaklı H	566.500 TL
/	

Mükellef kurumun beyan tarihi (25/12/2014) itibarıyla ortaklardan (net) alacak tutarı 550.000- TL değil de, 600.000- TL olması durumunda, 31/12/2013 tarihi itibarıyla kasa hesabı bakiyesi 550.000-TL olduğundan beyanda bu tutarın esas alınması; beyan tarihi itibarıyla ortaklardan (net) alacak tutarının 500.000- TL olması halinde ise düşük olan bu tutarın beyan edilmesi gerekir.

5. Diğer Hususlar

6552 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmeyecektir.

Bu kapsamda beyan edilen tutarlar ile ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmeyecektir.

Bu madde uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz.

Bu madde kapsamında beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle 2014 yılı geçici vergi beyannamelerinde düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri bu fıkra da öngörülen beyanname verme süresi içinde yapılır ve düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmaz.

Cihat ÇETİNKAYA
Yeminli Mali Müşavir
Yönetim Kurulu Başkanı

ÜSTADIM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Kavaklıdere Mah. Büklüm Sok. No: 22/8 Çankaya – Ankara
Tel: 0 312 440 26 66 – 0 312 440 25 55 Fax: 0 312 440 25 00
www.ustadimymm.com – www.ustadymm.com

E-mail: bilgi@ustadimymm.com